Paul Celan, Ingeborg Bachmann: Corespondențe

Bachmann, Ingeborg; Paul Celan (2008),

***Herzzeit: Der Briefwechsel**, Suhrkamp*

English translation: Bachmann, Ingeborg; Paul Celan (2010),

***Correspondence**, Seagull Books*

*- Translated by **Wieland Hoban** -*

Text si traduceri: Adrian Grauenfels

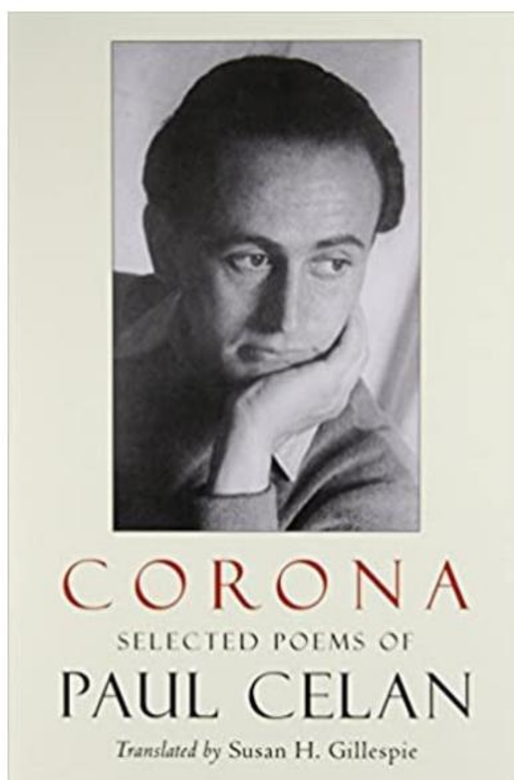
Paul Celan, Ingeborg Bachmann: Corespondențe

Bachmann, Ingeborg; Paul Celan (2008), ***Herzzeit: Der Briefwechsel****, Suhrkamp*
English translation: Bachmann, Ingeborg; Paul Celan (2010),
Correspondence*, Seagull Books - Translated by* ***Wieland Hoban***

În anul 2008, e explodat o senzație literară, una dintre cele mai interesante publicații ale deceniului și, probabil, unul dintre cele mai vândute volume de scrisori publicate în istoria literară germană recentă. Cartea, numită: **”Corespondențe - Ingeborg Bachmann-Paul Celan” (Der Briefwechsel)** constă din publicarea scrisorilor existente între cei doi, plus toate scrisorile pe care Bachmann și soția lui Celan, Gisèle Celan-Lestrange le-au schimbat, dar și o mână de scrisori între Celan și iubitul lui Bachmann timp de patru ani, sctiitorul Max Frisch. Împreună, toate aceste scrisori desenează o imagine vie și devastatoare a doi scriitori, care erau amândoi perfecți unul pentru celălalt deși complet opuși. Spre sfârșitul vieții, ambii au suferit de depresii, ambii au fost instituționalizați dintr-un motiv sau altul, iar când au murit, au murit singuri. Celan a ales să se omoare în 1970, iar Bachmann a ars în apartamentul ei în 1973, amorțită de dependența ei pentru droguri și alcool. Dar moartea nu face parte din scrisorile Bachmann / Celan, deși respirația alterată a deznădejdii lor se face auzită în spatele câtorva dintre cuvintele pasionale, întunecate, extraordinare dintre acești doi maeștri ai literaturii.

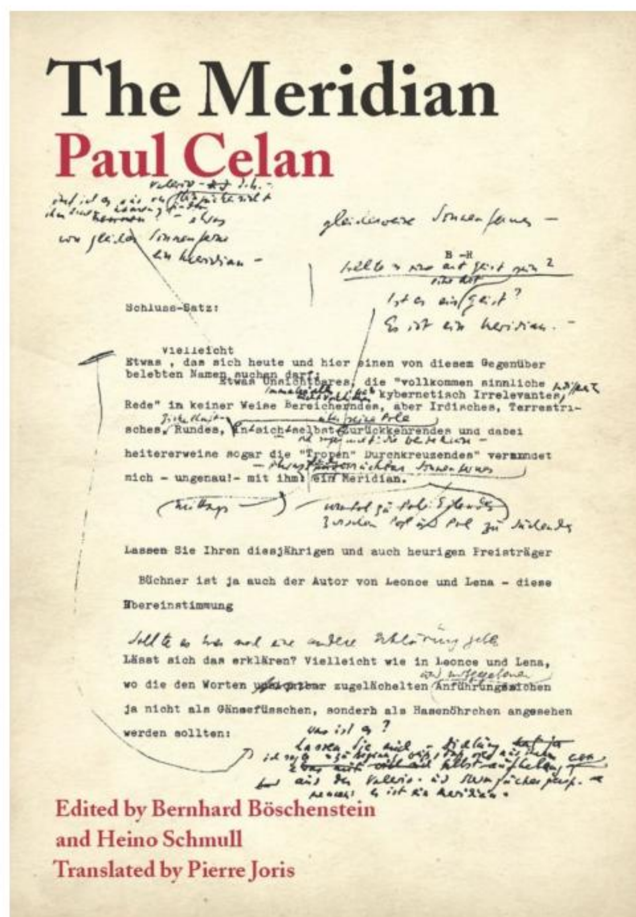
Poemele, pentru Celan, sunt locuri în care oamenii se întâlnesc, iar utilizarea limbajului poetic este mai puțin o chestiune de stilistică decât o reconstrucție a realității în limbaj. Scrisul lui Celan este incredibil de direct și deține o onestitate și o concretitate aproape obsesive. Acesta este motivul pentru care l-a rănit atât de mult când, pe parcursul așa-numitei afaceri Goll (1) el a fost atacat public nu ca persoană, ci ca poet, iar opera sa calificată “o imitație ieftină de doi bani”. Publicată în Germania, țară care a fost guvernată de un fost membru al partidului nazist, poezia sa, începând cu mijlocul anilor '50, a devenit o țintă a bigoților și antisemiților de toate spețele, iar Celan, înfricoșat și din ce în ce mai disperat și-a respins prietenii și cunoscuții, dacă nu îi împărtășeau furia literară. Climatul moral la acea vreme nu l-a afectat: bigotismul și filistinismul erau în plin avânt, producând suferință multor oameni strălucitori și sensibili. După un an de la sinuciderea lui Celan, prietenul și genialul critic Péter Szondi, de exemplu, a ales să se sinucidă și el. În viața de după război a lui Celan, cariera profesională și faima sa de poet au început să fie apreciate, poetul câștigând unele dintre cele mai prestigioase premii ale literaturii germane, cărțile vânzându-se bine, pe când viața sa personală a început să se deterioreze; expunerea la public a însemnat multe atacuri, până când în cele din urmă, așa cum soția sa a scris într-o scrisoare către Bachmann, a ales „moartea cea mai singuratică”.

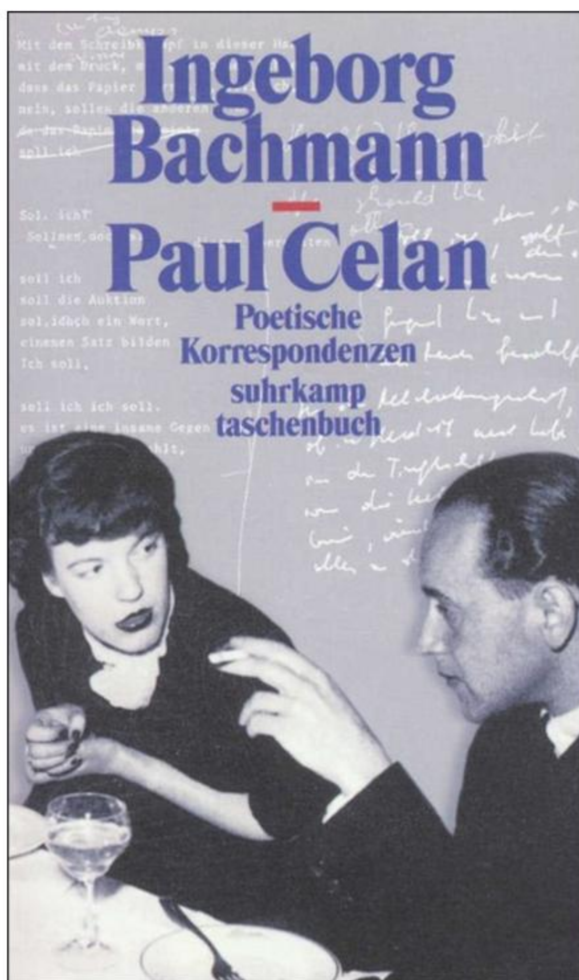
Celan, deși de multe ori a fost considerat în mod greșit a fi obscur și de necitit, a combinat tradițiile literare evreiești și germane, a restructurat vocabularul german, a folosit cuvinte arhaice, precum și cuvinte combinate într-o creație nouă. El a fost sincer interesat de limbaj și de puterea să de a transmite o imagine a unei lumi neplăcute, o lume care stă în cap, cu picioarele în aer. Dar umanitatea lui Celan nu „pășea prin aer”. Aerul de sub picioarele noastre este amenințător, destabilizator. Pascal a scris *„Le silence éternel de ces espaces infinis m'effraie”,* iar acesta este tipul de aer la care Celan se referă. În anii 1960, el nu a putut fi mai departe de fenomenele contemporane precum ironia postmodernă. A scris cu un stil direct, recunoscând urgența poeziei și nevoia unui limbaj comun între oamenii dintr-o lume care se dezintegrează. Opera să, foarte dependentă de muncă unor gânditori precum Martin Buber și Gershom Scholem cu care se integrează, mai degrabă decât să sucombe influenței unor scriitori precum Martin Heidegger, nu s-a îndepărtat de misticism, dar religia și conținutul spiritual nu au purtat poezia lui Celan departe de lumea reală.

În schimb, pe măsură ce opera sa a devenit mai densă cu probleme mistice și lingvistice, a devenit mai precisă. El a abandonat înfloririle retorice ale poeziei sale romantice timpurii și s-a îndreptat spre adevăr, rafinând limbajul și poeziile sale în mici doze încărcate de semnificație. Poezia, pentru Celan, nu se referea la a spune lucrurile într-un mod frumos, ci la a spune lucruri, cât mai bine și mai precis, iar limbajul colocvial nu era suficient de precis. Pe măsură ce opera sa se îndrepta spre densitate și o mai dificilă claritate, observăm trecerea de la melancolia primei sale cărți la disperarea și amărăciunea ultimelor sale cărți.

În discursul lui - *Meridian* (2), Paul Celan face referire la Lenzul lui Büchner, personajul omonim al uluitorului roman a lui Büchner. Povestea lui Lenz este una în continuă declin, el s-a arătat a fi un om în contradicție cu realitatea și totuși obsedat de ea, un bărbat cu o fantezie ucigătoare care încearcă să se omoare în mod repetat. Lenz se încheie cu o declarație de adio care se află printre cele mai vizionante și afectate din istoria literară. Lenz trăiește, gol, aparent rațional și social, dar cu adevărat scobit și terminat, trăind din cauza faptului că nu poate muri, terminând treburile vieții, debusolat complet. Totuși, căutarea adevărului, nebunia sa pasională care precede această renuntare este cea care a încins și a inspirat scriitorii de zeci de ani. Figura luiLenz îi unește și pe Celan și Bachmann. Bachmann, în discursul său de acceptare pentru Büchnerpreis, a folosit, de asemenea, romanul lui Büchner și a folosit și imaginea mersului pe cap. Această nu este singura legătură a scrisului lui Bachmann și Celan, dar este singurul aspect în care cei doi se întâlnesc ca egali, gânditori și scriitori egali. Referințele, ca și în cazul întregului schimb de scrisori din "Corespondențe", sunt în mare parte orientate către Celan. Greutatea lui Celan că poet de geniu este evidentă peste tot.

Metaforele sale se confruntă din nou în lucrarea lui Bachmann, în special în romanul ei finalizat Malina și în poemul său primar *Dunkles zu sagen*. Cea din urmă este cea mai semnificativă în ceea ce privește aceste scrisori din Corespondențe. Este o poezie care tratează mitul Orfeu și Eurydike. Dar, în timp ce se află în mit, bărbatul vine să recupereze femeia din înțelegerea morții și o pierde atunci când el se uită înapoi pentru a se asigura că îl urmărește din lumea interlopă, Bachmann inversează rolurile. Poezia începe cu cuvintele „Ca Orfeu, eu ...” Și, într-adevăr, în relația lor, Bachmann este cel care revine pentru a-l trage pe Celan la lumină.

Treptat, asistăm la evoluția a doi mari scriitori care deși devin faimoși , nu au reușit să scape de detractorii publici și de situațiile absurde apărute în cultura germană și austriacă , pe care Bachmann, în titlul uneia dintre cele mai cunoscute povești, a descris-o drept „aparținând unor ucigași și nebuni”. Bachmann lucrează ca femeie într-o societate dominată de bărbați, iar Celan, ca evreu, care scrie în limba celor care i-au ucis părinții, au fost forțat diferiți, fiecare cu durerea lui.

Scrisorile celor doi desenează destinul a două vieți singure și o relație distrusă de neînțelegeri, suspiciuni și pline de o amărăciune adâncă. Nu există niciun cuvânt care să descrie experiența de lectură emoționantă și complet cuprinzătoare pe care o oferă această carte, mai ales dacă sunteți părtinitori fie la lucrările lui Bachmann fie lui Celan. Norocoși sunt cei care nu cunosclimba germană, ei pot obține cartea tradusă în engleză sub titlul **"Corespondențe" de Wieland Hoban** și conține, toate scrisorile Bachmann / Celan, Celan-Lestrange / Bachmann și apoi scrisorile dintre Max Frisch și Celan. Această carte pune în valoare un corp de lucru complet original, măiestru scris și extrem de influent. Scrisorile trec de la un ton inimos, tânăr, plin de exuberanță poetică la schimburile distructive de mai târziu între două persoane care nu se pot încrede unul în altul, deși, până la sfârșit, sunt puternic atrase unul de celălat. Nu este o carte pe care ne permitem să o uităm. Este o carte de citit și recitit, o carte pe care critica a numit-o "comoară".

Paul Celan, poet în primul rând, a publicat mai mult de șapte colecții de poezii care sunt inegalabile în poezia germană din secolul XX. De asemenea, a tradus poeți francezi precum Rene Char sau Rimbaud, ruși precum Esenin și Mandelștam. Traducerile (circa două volume groase) sunt mereu uimitoare, aproape la fel de puternice ca poezia sa. Al treilea gen de lucrare pentru care este cunoscut Celan este proza poetologică, în special discursul său public pe care l-a susținut la primirea prestigiosului **Büchnerpreis**. Celan a fost poet de la început. Incapabil să facă altă muncă, s-a lansat la scris (și mai târziu în viață, la profesorat), publicând prima sa carte în 1948. Celan a fost un supraviețuitor al Holocaustului, era originar din provincia română Bucovina, regiune în care(până în 1918 a făcut parte din Imperiul austriac), au trăit imigranți de limbă germană. La scurt timp după ce germanii au invadat Europa, evreii din provincii au fost expediați în lagăre de internare și lagăre de muncă. Părinții lui Celan au murit în lagăre în timp ce Celan a supraviețuit și s-a mutat la Viena. La Viena, a cunoscut-o pe Ingeborg Bachmann, în vârstă de 21 de ani, studentă la filosofia, psihologia și literatura germană (în 1949, la numai 23 de ani, și-a publicat disertația sa despre Martin Heidegger), iar cei doi se angajează într-o relație romantică, aproape imediat. Prima scrisoare din carte este o poezie de Celan dedicată lui Bachmann care împlinea 22 de ani, numită *In Ägypten*, fiind una dintre cele mai frumoase poezii timpurii.

Aventura lor amoroasă nu a durat, s-a încheiat în 1951, din motive pe care care nu le găsim exprimate în scrisori, însă citind cu atenție, găsim tristețe în aceste scrisori și multă amărăciunie în cele care au urmat, aluzii pline de acuzații și suspiciuni care continuă să bântuie toată relația lor. Când, în 1957, Celan (care era în acel moment căsătorit cu Gisèle Lestrange) și Bachmann au reluat legătura, aceasta s-a încheiat din motive foarte similare și a fost urmată de aceleași incriminări, aceeași amărăciune, deși de dată aceastǎ, a fost impregnată cu o disperarea care urma să fie mortală pentru amândoi.

Încă de la început, Bachmann și Celan au fost reciproc, puternic atrași, dar și avertizați de pasiunea și întunericul pe care le simțeau în celălalt și în ei înșiși. Întâlnirile au fost amânate, scrisorile nu au fost trimise de teama de a crea neînțelegeri, de teamă de a-l inunda sau copleși pe celălalt. La scrisorile intime calde li s-a răspuns adesea prin scrisori reci, îndepărtate, pedant scrise, indiferent cine a scris cui.

În timp ce noi cititorii descoperim în corespondențe, două persoane care simt răul și durerea și își doresc să se ajute unul pe celălalt, dar niciunul nu știe calea de a face asta. Un aspect este remarcabil: de la început, aceste scrisori sunt despre Celan. Cu câteva excepții foarte emoționante, majoritatea scrisorilor discută despre Paul Celan și problemele sale mentale sau problemele publice. În noiembrie 1949, Bachmann scrie despre „pierderea" lui Celan care „plutește într-un mare ocean". Acesta este oceanul unui supraviețuitor traumatizat, care folosește limbajul ucigașilor săi pentru a construi o nouă viață în poezie și care folosește poezia ca loc de întâlnire cu alte persoane, o stare de pierzanie care nu l-a părăsit niciodată și care a dus la sfârșitul nu numai a dragostei , cât și a prieteniei. Singurătatea a fost esența soartei lui Celan, în ciuda insistenței sale, ca poet, asupra puterii poeziei de a conecta oamenii.

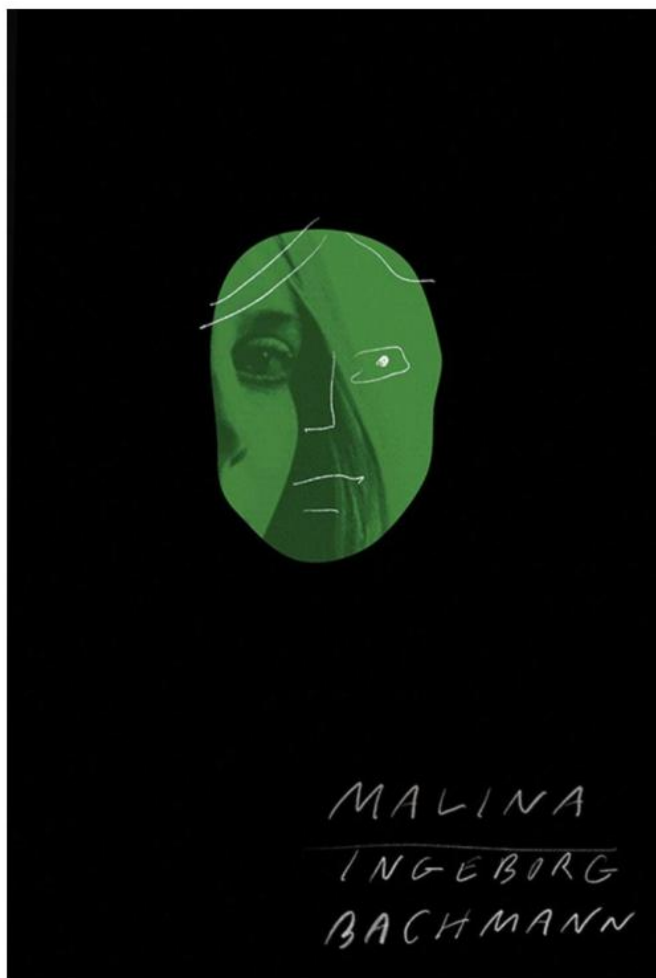

Büchner

În discursul Meridian (2), Paul Celan face referire la personajul omonim Lenz al uluitorului roman a lui Büchner. Povestea lui Lenz este în continuu declin, eroul s-a arătat a fi un om în contradicție cu realitatea și în același timp obsedat de ea, un bărbat cu o fantezie obsesivă cu care încearcă să se omoare în mod repetat. Lenz se încheie cu o declarație de abandon care se află printre cele mai arzătoare și afective din istoria literară. Lenz trăiește, golit, aparent rațional și social, dar cu adevărat secat și terminat, trăind numai din cauza faptului că nu poate muri, terminând treburile vieții, complet deconectat. Totuși, căutarea lui pentru adevăr, nebunia sa pasională care precede această curmare a vieții, este cea care a încins și a inspirat scriitorii timp de zeci de ani. Soarta lui Lenz îi unește și pe Celan și Bachmann. Bachmann, în discursul său de

acceptare pentru Büchnerpreis, a folosit, de asemenea, romanul lui Büchner și a folosit și ea imaginea mersului în cap. Această nu este singura legătură a scrisului lui Bachmann și Celan, dar este o dovadă a spațiului în care cei doi se întâlnesc că egali, gânditori și scriitori egali. Referințele, ca și în cazul întregului schimb de scrisori din "Corespondențe", sunt în mare parte orientate către Celan.

Valoarea lui Celan ca poet de geniu este evidentă peste tot. Metaforele sale se confruntă din nou în lucrarea lui Bachmann, în special în romanul ei finalizat **Malina** și în poemul său precedent Dunkles zu sagen. Acesta din urmă este cel mai semnificativ în ceea ce privește scrisorile din "Corespondențe". Este o poezie care tratează mitul Orfeu și Eurydice. Dar, în timp ce se în mitul clasic, bărbatul vine să ralveze femeia din brațele morții și o pierde atunci când el se uită înapoi pentru a se asigura că îl urmărește din lumea subterană, Bachmann inversează rolurile. Poezia începe cu cuvintele „Ca Orfeu, eu ..." Și, într-adevăr, ca și în relația lor, Bachmann este cea care se întoarce în timp pentru a-l trage pe Celan spre lumină.

Știm cum angoasă a cuprins-o pe Bachmann în anii '60, cum a trebuit să facă față atacurilor și depresiei, dar în scrisorile adresate lui Celan nu există nicio urmă. El este partea slabă, sensibilă, în timp ce Bachmann organizează întâlniri, luptă pentru reputația sa, apelează la editori și, scrisoare după scrisoare, încearcă să-i atenueze grijile și anxietățile. Poezia ei, are adesea o factură aservită spre Celan. Pare a fi o poezie publică, poezie care cere să fie declamată, din declarații mici, volatile, dintr-o lume dispărută. Poeziile în sine sunt uneori rimate, alteori nu, dar toate sunt înrădăcinate profund și explicit într-o tradiție literară germană care conține atât poeți romantici precum Klopstock și Eduard Mörike, cât și poeți moderni precum Wilhelm Müller, Georg Trakl și Ștefan George. Toți acești poeți sunt foarte importanți pentru munca ei, care este mai evazivă. Poezia ei (așa cum este cea a lui Celan) este adesea numită „ermetică", termen prin care criticii insinuează că ai nevoie de un „indiciu" pentru „descifrarea" sensului.

Se poate observă complexitatea operei sale prin faptul că poeziile ei par suple și frumoase și clare la suprafață, dar sunt de fapt compuse din metafore, stratificate, aproape imaginare, care, ca și mici șarje explozive , detonează de cele mai multe ori la recitirea operei ei. Între primul și cel de-al doilea volum, această densitate a metaforelor a crescut, iar cel de-al doilea volum este o piesă de poezie sofisticată, schimbătoare, spinoasă, dar complet atrăgătoare. Și este, ca și la Celan, artă, dar și o declarație personală. Într-una dintre puținele poezii de după-1961, ea scrie:

Această propoziție nu este scrisă de cineva care o și semnează

(rețineți că ultimul cuvânt în germană este unterschreibt și este de fapt mai aproape de verbul a scrie. Tânără cum era -a publicat al doilea (și ultimul) volum când avea doar 30 de ani-, a creat, în cele 70 de poezii ale sale un corp de muncă influent, original, și extraordinar.

În scrisorile lui Celan, nu există nimic din toate acestea. Bachmann face frecvent aluzii sau vorbește despre munca să, dar el nu face așa ceva. Când Celan vorbește despre poezia lui Bachmann, el o tratează ca pe o extensie a persoanei sale, frumusețea ei fiind un aspect al lui Bachmann, precum părul ei. Celan nu este singurul om din viața ei care a făcut asta. În timp ce citim scrisorile dintre ea și Max Frisch și vedem facsimilul unei broșuri pe care Hans Weigel, fost prieten și iubit a lansat-o cu intenția de a o ataca, obținem impresia despre ea că o femeie bătăioasă, puternică, cautând ca și Celan, o

limbă adevărată, fiind determinată să o găsească. Nicăieri în întreaga carte Celan nu reflectă această problemă, necazurile ei; el nu-i vorbește niciodată ca unui egal, nu o ajută niciodată, nu o consolează, nu încearcă să o tragă la lumina zilei. În schimb, el găsește ceva care să-i reproșeze orice face, mai ales după ce se despărțesc pentru a doua oară, iar detractorii publici ai operei sale devin mai zgomotoși. Fără dezbateri, fără să încerce să-l rezolve, el doar se așteaptă că ea să-l susțină și el se așteaptă ca ea să o facă exact așa cum el îi cere.

Atacurile publicului asupra operei lui Celan se amplifică într-adevăr cu o trecere în revistă a volumului său din 1959, **Sprachgitter**, de un critic numit Böcker, o recenzie pe care Celan, soția sa și mulți alți cititori au considerat-o antisemită și de un rasism explicit. Se referea la clișeele antisemite bine circulate cum ar fi evreul fără adăpost. Böcker a negat vehement că poezii precum *Todesfuge* au vreo legătură cu realitatea, dincolo de istețimea evreiască a autorului . Este o recenzie scurtă, plină de resentimente și idioții, produsă de un critic care nu ar fi trebuit să scrie despre literatură, de loc. Dar criticii proști abundă, la fel ca și cei detestați și câteva cuvinte amabile ale prietenilor săi ar fi putut să salveze de la înec barca lui Celan, așa că poetul, rănit și angoasat, a trimis o copie a recenziei prietenilor săi, în speranța de a obține sprijin și mângâiere. Cu toate acestea, răspunsurile prietenilor săi au fost sub nivelul așteptarilor sale.

Când nu a primit un răspuns imediat de la Bachmann, care era ocupată și se îndrepta de la o logodnă la altă, i-a scris lui Max Frisch, cu care Bachmann a intrat într-o relație cu puțin timp înainte. Max Frisch este, probabil, cel mai important scriitor elvețian de după război, a cărui operă vastă include jurnale, romane și piese de teatru, dar este în multe privințe la antiteză cu Celan.

Deși este cu siguranță interesat de politică, este pentru el mai mult un truc și o ironie postmodernă, cea mai bună lucrare a să discutând despre vicisitudinile identităților moderne (titlul unuia dintre cele mai bune romane ale sale *(Mein Name sei Gantenbein)* ar putea fi tradus că „Să presupunem că numele meu este Gantenbein ”, etc.). El a publicat piese cu o morală facilă și două reviste stratificate, bine compuse, care discută despre artă, scris și problemele zilei. În martie 2010 au fost publicate postum proiectele pentru un al treilea volum de reviste (*numit Entwürfe zu einem Dritten Tagebuch)*. Menționez acest nou jurnal, pentru că o porțiune surprinzător de mare este consacrată sentimentelor sale ambigue față de evrei și Israel, autorul consumă multe pagini prin care își justifică antisemitismul latent; Celan nu ar fi fost surprins de aceste ambiguități: răspunsul particular al lui Frisch la solicitarea lui Celan, este o scrisoare

indecisă de ajutor împotriva lui Blöcker și a cohortelor sale antisemite, fapt care l-a determinat pe Celan să-i numească atitudinea acestuia față de evrei „dubioasă”. Acest răspuns al lui Frisch, este un exercițiu bine scris, elocvent, în sofisticarea de a nu se obliga, o replică care transformă uimitor subiectele în chestiune și îl trimite pe Celan în apărare. În loc să discute despre infracțiunile lui Blöcker, Frisch preferă să interogheze reacția lui Celan.

Tratez această problemă, deoarece acest scurt schimb de mesaje a făcut ca toate legăturile dintre Bachmann și Celan să fie distruse ireversibil, iar Frisch, care se referă la Bachmann într-un mod condescendent ca să o părăsească devastată câțiva ani mai târziu, este un factor important a întregii spirale descendente care va urma. Există scrisori care dovedesc acest lucru, iar Celan nu a iertat niciodată atitudinea blândă a lui Bachmann față de Frisch (și, implicit, față de recenzia lui Böcker) și demonstrează că al doilea val, este cel mai dăunător și mai agresiv din atacurile lansate contra lui Celan. Acesta a considerat orice tăcere, orice ezitare din partea lui Bachmann că dovadă a dușmăniei sale, a sprijinului ei tacit pentru aerul critic, în general ostil. Acest al doilea val este așa-numita afacere Goll, proiectată de văduva poetului Yvan Goll. Văduva, infamată Claire Goll, începuse, la începutul anilor '50, o încercare sinistră de a-l distruge pe Celan, răspândind zvonul că ar fi plagiat toată munca lui Goll.

Pentru a realiza acest lucru, a întreprins o serie de falsuri grosolane, servind minciuni transparente și apeluri înfricoșător de eficiente la instinctele de bază ale recenzorilor germani. Minciunile ei, evident, deși erau și rău argumentate , au reușit să alimenteze legiuni de critici care au continuat să publice articole despre „șmecherul” și „escrocul” Celan. Celan, un supraviețuitor timid, s-a simțit persecutat din nou și, cu o oarecare îndreptățire, a dat vină pe antisemitismul rezidual care și-a recăpătat puterea la acea vreme. El a fost, pentru a cita o scrisoare timpurie a lui Bachmann, nu mai o rătăcire pe ocean, ci o înecare în el. Deși, până în 1967-69, minciunile au diminuat oarecum, integritatea lui Celan și voința sa de a scrie, de a trăi și crea au fost deteriorate dincolo de reparație. Acest poet a cărui operă era în primul rând socială, despre întâlniri și discuții cu alte persoane, acest poet s-a simțit părăsit de editorul său, de prieteni și, da, de Bachmann, de cealaltă dragoste a lui, pe care părea să nu înceteze să o iubească chiar și atunci când erau despărțiți, și doar prieteni. S-ar putea să fi fost tocmai acest sentiment de dezolare care a dus la moartea sa în apele flămânde ale Senei, în aprilie 1970.

Pe de altă parte, întristarea lui profundă și obsesiile sale amenințau să-o înghită și pe Bachmann, să o tragă cu el. În ciuda propriilor probleme, femeia nu a încetat niciodată să-l salveze, încercând să-l împiedice să fie copleșit de întunericul său. Un proiect de scrisoare, scris la sfârșitul anului 1961, arată cât de mult a afectat-o răceala, suspiciunile și disperarea lui profundă. În 1961 a fost o perioadă în care a încercat să găsească un nou mod de a scrie.

Această a fost o perioadă în care ea a încetat, aproape, să scrie poezie și a apelat la proză, aproape exclusiv. Înainte de moartea ei, a continuat să publice două volume de povestiri și un roman întunecat, bântuit, **Malina**. Spre deosebire de sugestiile unor critici precum Marjorie Perloff, nu a renunțat la poezie pentru că era dominată de o „voce masculină". German Lyrik este un gen care a oferit un spațiu sigur pentru scriitoarele de sex feminin, de la Annette von Droste-Hülshoff la Marie Luise Kaschnitz, a fost un mod permis de scriere care a permis criticilor bărbați să citească opera acestor poeți- femei, ca piese prețioase artizanale. Reacția lui Celan care citea poezia lui Bachmann ca o extensie a iubitei sale amante nu a fost surprinzătoare, el a reacționat ca mulți alți scriitori și critici.

Și Bachmann a avut un succes efemer ca poet. S-a vândut extrem de bine, a câștigat multe premii și a devenit aproape un nume al casei care o edita. Ingeborg Bachmann a fost poet. Toată lumea știa asta. Dar în spatele acelei fațade, altceva a înflorit. Bachmann s-a săturat de rolurile care i s-au atribuit, s-a săturat de condescendență și a permis noi modalități de exprimare și astfel s-a lansat în scrierea prozei. În 2000, a fost publicată o colecție uimitoare de poezii și fragmente nepublicate ale lui Bachmann, numită *Ich weiß keine bessere Welt* (~ Nu știu o lume mai bună), unde o putem vedea luptând pentru a recăpăta controlul asupra mijloacelor ei de exprimare. Se răsucește și transformă mici fraze și imagini și se flagelează pentru a nu găsi metafora potrivită, fraza potrivită. Aceste fragmente ne arată un poet care se luptă cu arta lui, un poet încetând să mai fie poet, un scriitor care descoperă proza.

În scrisoarea din 1961, pe care nu a trimis-o niciodată, ea cere lui Celan curajul de a crede în forța sa, de a ignoră opinia publică ostilă. „Lumea nu se poate și nu se va schimba, dar puteți", scrie ea și recunoaște „s-ar putea spune că vă cer prea mult spre binele dumneavoastră. "Ai dreptate, o fac "și adaugă observația „ dar eu cer la fel de mine, de dragul meu, ceea ce îmi oferă curajul să vă spun asta ". Ediția conține un facsimil al acestei scrisori, care este notata într-un mod febril, scrisori care se

încrucișează între ele, cuvinte care se lovesc de altele, mărturie a tulburărilor sale interioare. Bachmann, cititorii operei sale știu, s-a luptat pentru a se schimba, a luptat împotriva unui val de critici negative: între 1961 și moartea ei în 1973, ea a fost aproape constant asaltată pentru abaterea de la imaginea publică pe care criticii o prețuiau atât de mult. Opera ei a fost atacată pentru că a fost o „cădere din har" și „s-a prăbușit în banal", aprecieri neplăcute pentru cititorul de astăzi. Dar între 1961 și moartea sa, Celan a scris în total două scrisori către Bachmann, ultima fiind o notă politicoasă de mulțumire pentru rolul ei în asigurarea unui contract de traducere. Pe de altă parte, nu există nici scrisori ale lui Bachmann. Contactul cu Celan, oricât ar fi iubit-o, a fost dăunător pentru ea, el a cerut prea mult de la ea și, după cum propriul sau psihic a început să cedeze, este probabil că iubita nu va avea suficientă energie pentru a-l transforma din nou pe Celan.

În toate scrisorile precedente, nu există nimic care să indice faptul că Celan i-ar fi fost de un ajutor, în vreun fel. În 1962 a fost părăsită de Max Frisch, iar mai târziu în acel an a fost instituționalizată fără multe surle și tobe.

În 1963, Celan scrie enigmatic „Am câțiva ani nu tocmai plăcuți în spatele meu", iar următorul lucru pe care îl aflăm se află în scrisoarea lui Gisèle Celan-Lestrange către Bachmann, care îi spune „noua oribilă" veste despre moartea lui Celan. Concluzia ei regretabilă, *„Je n'ai pas su l'aider come je l'aurais voulu"* este valabilă pentru ambele femei. Tăcerile spre sfârșitul cărții sunt teribile și nu ne putem abține să ne gândim la poezia lui Bachmann Reklame, o satiră a publicității moderne, o nădejde optimistă dar și la liniile sale finale:

dar ce se întâmplă [...] când o tăcere moartă ...are loc.

"Corespondențe" este o lectură grozavă, o carte emoționantă, plină de inspirație, pe care am citit-o și recitit constant de când am achiziționat-o, o carte care vă va plăcea chiar dacă nu ați citit nimic din opera excelentă a fiecărui scriitor. Nu putem ignora această carte. Este mult prea bună.

https://shigekuni.wordpress.com/2010/06/27/paul-celan-ingeborg-bachmann-correspondence/

Traducere și note: ADRIAN GRAUENFELS

NOTE

(1) - **Meridianul**

Prezentată inițial ca un discurs la Academia Germană de Limbă și Poezie cu ocazia acceptării de către Celan a Premiului Georg Büchner pentru literatură, Meridianul este una, dacă nu chiar cea mai importantă afirmație poetologică din a doua jumătate a secolului XX. Mult mai mult decât o declarație personală sau o piesă ocazională, este o meditație la starea poeziei și a artei în general și o încercare riguroasă de a da socoteală pentru ceea ce poezia este, poate și trebuie să fie după Holocaust. Această ediție istorico-critică definitivă, disponibilă pentru prima dată în engleză, prezintă nu doar primele proiecte, ci și o vastă serie de note și lucrări pregătitoare și un scurt eseu despre Osip Mandelștam, toate concurând pentru extinderea domeniului de referință a manifestului lui Celan și dezvăluirea adevăratei sale întinderi.

(2) – **Claire Goll**

(născută Clara Aischmann) (1890 - 1977) a fost o scriitoare și jurnalistă germano-franceză; În 1911, Goll s-a căsătorit cu editorul Heinrich Studer (1889–1961) și a locuit cu el la Leipzig. În 1917, ea și Studer au divorțat, iar ea l-a cunoscut pe poetul Yvan Goll, cu care s-a logodit. La sfârșitul anului 1918, a avut o aventură cu Rainer Maria Rilke și au rămas prieteni până la moartea sa. În 1919, a călătorit cu Goll la Paris, unde s-au căsătorit în 1921. Poveștile sale, poeziile și romanele au apărut și în limba franceză. Cei doi, au fugit din Europa la New York în 1939, dar s-au întors în 1947. Yvan a murit în 1950. De atunci, Goll și-a dedicat munca soțului ei. Romanele ei autobiografice Der gestohlene Himmel (1962) și Traumtänzerin (1971) nu au primit prea multă atenție. Cu toate acestea, bătălia ei cu Paul Celan pentru drepturile de autor și acuzarea de plagiat, cunoscută sub numele de „afacerea Goll”, a provocat o agitație semnificativă.

Ingeborg Bachmann

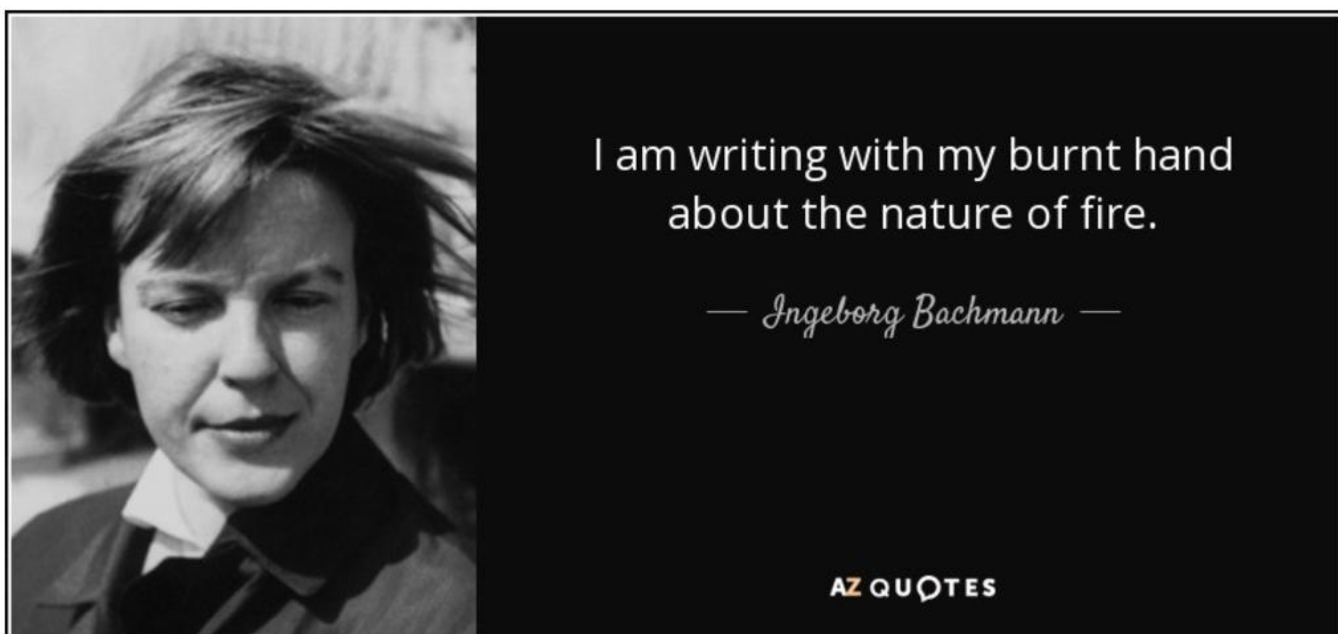
Născuta la Klagenfurt, Carintia, poeta și scriitoarea austriacă Ingeborg Bachmann a văzut trupele naziste mărșăluind prin orașul ei, când avea 12 ani. A fost educată la universitățile din Innsbruck, Graz și Viena, unde și-a obținut doctoratul. Și-a început cariera de scriitor ca scenarist radio și a câștigat atenția criticii pentru poezia ei după ce a citit lucrări la o întâlnire a Grupului 47, o asociație de autori postbelici având că membri pe Hans Werner Richter, Günter Grass, Heinrich Böll și Paul Celan.

În poezia ei, Bachmann explorează granițele interpersonale și potențialul limbajului într-un peisaj postbelic. În timpul vieții, a publicat colecțiile de poezie Die gestundete Zeit (1953), care a câștigat " Premiul de literatură Grupul 47" și Anrufung des großen bären (1956) sau tradus: "Invocarea Marelui Urs". Ea a scris libretele pentru operele Hans Werner Henze: Prințul de Homburg (1960)și Tânărul Lord (1965) . Henze a compus muzică pentru multe din poeziile lui Bachmann. Printre edițiile recente ale poeziei sale se numără ediția bilingvă Darkness Spoken: Poeme alese - Ingeborg Bachmann (2005, tradusă de Peter Filkins) și Enigmă: O selecție de poeme (2011, tradusă în engleză de Mike Lyons și Patrick Drysdale).

Bachmann este autorul colecțiilor de povești " Anul treizeci" (1961, tradus de Michael Bullock în 1964) și "Simultan", (1972, tradus de Mary Fran Gilbert în 1989). Romanul de debut al lui Bachmann, **Malina** (1971), a fost tradus de Philip Boehm în 1999. În 1979, cele două romane la care lucra Bachmann la momentul morții sale au fost publicate postum ca fragmente: "Cazul lui Franz" si "Requiem pentru Fanny Goldmann". Agenda de razboi (2011, editat de Hans Höller și tradus de Michael Mitchell) oferă schițe ale rezistenței la război și ale vieții postbelice, precum și o selecție a

corespondenței sale cu soldatul britanic Jack Hamesh. Un portret al relației lui Bachmann cu poetul Paul Celan poate fi găsit în Ingeborg Bachmann – Paul Celan: Corespondențe (2010, tradus de Wieland Hoban).

Bachmann a predat la Universitatea Harvard și la Universitatea din Frankfurt. Onorurile sale includ apartenența la Academia de Arte din Berlinul de Vest, o medalie națională austriacă și premiul Georg Büchner acordat de Academia Germană de Limbă și Literatură. Bachmann a murit la numai 47 de ani în urma unui incendiu în apartamentul ei din Roma. Prestigiosul premiu Ingeborg Bachmann este acordat anual din 1977. Institutul de cercetare a limbilor moderne al Universității din Londra onorează contribuțiile lui Bachmann în literatură prin activitatea "Centrului de literatură austriacă Ingeborg Bachmann", un institut pentru studiul literaturii austriece din secolul XX.

Bachmann - Poezii – Traduceri din engleza: AG

Stai

Acum călătoria se încheie,
vântul își pierde suflul.
În mâinile tale cade,
o chintă slabă de cărți.

Cărțile sunt andorsate cu poze
afișând lumea întreagă.
Ai stivuit toate imaginile
și le-ai impresurat cu vorbe

Și cât de profund e jocul
care începe din nou!
Stai! cartea pe care o tragi
este singura lume pe care o vei câștiga.

Eu ies în afara mea

Plec afară
Din mine, din ochii mei,
mâinile, gura, afară
din mine însumi
un pas, un fuior
de bunătate și evlavie
precis va face bine
draciei colosale
care s-a întâmplat...

În furtuna trandafirilor

Oriunde ne-am transforma în furtuna trandafirilor,
noaptea este luminată de spini, iar tunetul
frunzelor, cândva atât de liniștite în tufișuri,
huruie la gleznele noastre.

În fiecare zi

Războiul nu este necesar declarat, ci doar continuat
Monstruosul a devenit cotidian.
Eroul stă departe de luptă.
Cei slabi au plecat pe front.
Uniformă zilei este răbdarea,
medalia este steaua jalnică a speranței
atârnată deasupra inimii.

Medalia este acordată
când nu se mai întâmplă nimic,
când artileria tace,
când inamicul a devenit invizibil
și umbra armamentului etern
acoperă cerul.

Ești premiat
pentru dezertarea drapelului,
pentru vitejie în fața prietenilor,
pentru trădarea secretelor fără valoare
și nesocotirea fiecărei comenzi.

Nu cunosc o lume mai bună

Cine știe despre o lume mai bună să facă un pas înainte.
Singur, nu mai există vitejie, nu-ți șterge saliva asta,
toată saliva scursă pe obraz
de parcă stai la o încoronare, ca și cum ai fost răscumpărat,
indiferent dacă se petrece la slujbă sau printre tovarăși.
Iepurele slăbănog, șobolanul și cei căzuți acolo, toți,
nu sunt singuri, ci toți ca unul, trăiesc o frică,
în visul de a se întoarce acasă
visează armament,
în visul, de întoarcere acasă.

Saga Publishing - 2020